

سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس
ارتش جمهوری اسلامی ایران
انتشارات آتشبار

شهدای عاشورایی سایت سورانی

نویسندگان: عفت جامه‌شورانی، آرمان جمالی

سرشناسه:	جامه‌شورائی، عفت، ۱۳۵۶-
عنوان و نام پدیدآورنده:	شهدای عاشورایی سایت سوباشی / نویسندگان عفت جامه‌شورائی، آرمان جمالی؛ ویراستار مهدی لریان
مشخصات نشر:	تهران: سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس ارتش جمهوری اسلامی ایران، انتشارات آتشبار، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری:	۲۸۱ص: مصور (رتگی)؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ م.م.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۳۳۶-۹۸-۴
وضعیت فهرست‌نویسی:	فبا
یادداشت:	کتابنامه: ص. ۲۷۹ - ۲۸۰
موضوع:	سایت رادار سوباشی
موضوع:	عملیات مرصاد
موضوع:	Operation Mersad
موضوع:	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- رادار
موضوع:	Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ - Radar
موضوع:	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - عملیات هوایی ایران
موضوع:	Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ - Aerial operations, Iranian
موضوع:	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - شهیدان -- سرگزشتنامه
موضوع:	Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ - Martyrs - Biography
موضوع:	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - نبردها -- خاطرات
موضوع:	Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ - Campaigns - Diaries
موضوع:	دفاع هوایی -- ایران
موضوع:	Air defenses - Iran
شماره افزوده:	جمالی، آرمان، ۱۳۷۰ -
شناسه اید:	سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس ارتش جمهوری اسلامی ایران، انتشارات آتشبار
رده بندی کنگره:	۶۰۷
رده بندی دیویی:	۹۵۵/۰۳
شماره کتابشناسی ملی:	۷۰۷۸۹

شهدای عاشورایی سایت سوباشی

نویسندگان: عفت جامه‌شورائی، آرمان جمالی

طرح جلد: مهدی لریان

کنترل نهایی: بهزاد میراحمدی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۳۶-۹۸-۴

سال چاپ: ۱۳۹۸

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات آتشبار وابسته به سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس

ارتش جمهوری اسلامی ایران - شماره تماس: ۸۱۹۵۴۱۱۱

سخن نویسنده:

خاطرات شهدا، زیباترین سند افتخار هر ملت و گوارترین سرچشمه عشق و معرفت و کمال و خودسازی برای تشنگان حق و حقیقت و انانیت به حساب می‌آید به یقین که شهدا قسمتی از تاریخ معاصر ما را رقم زدند به طوری که اگر این اُسوه‌های فرهنگ‌ساز به دست فراموشی سپرده شوند؛ در اصل زندگی هم به فراموشی سپرده خواهد شد. لذا ضرورت است تا در شناساندن شهدا یکی از وظایف خطیر تمام همعصران و نسل‌های بعد، است.

آری شهدا بر ما حق دارند باید از آن‌ها حرف بزنیم از مرام و مسلکشان بگوییم از ویژگی‌های خاص آنان که در ذهن بازماندگانشان حک شده است و از افتخاراتشان.

از الهام مشترک شهادت که بر اکثر آنان بارل شده است... و برای نسل امروز بگوییم آنان در عین حال که انسان‌هایی عادی بودند اما به یقین ویژگی‌هایی داشتند که مقرب درگاه خدا شد. و عادت شهادت و عروج به ملکوت نصیبشان گردیده است.

به نظر من نوزده شهید سایت سوباشی «شهدایی شاخص» به شمار می‌آیند. عاشورایی دوباره در گذر تاریخند. این که گروهی شهادت طلب با اختیار و آگاهی و علم به شهادتی حتمی از هر چه غیر خداست می‌گذرند بی‌شک ارزشی بی‌منتهی دارد.

تقریباً سی سال از تاریخ شهادت شهدای سوباشی می‌گذرد پاکبازان عاشقی که به خاطر هدف بزرگی که داشتند خالصانه باخدای خود معامله کردند و در جوار رحمت او به آرامش و ابدیت رسیدند و منشأ خیر و برکت و شفاعت برای هم‌پیمانان و بازماندگان خود شدند.

لازم به ذکر است که جدای از یادمان‌های هرساله پایگاه نوزه همدان بر انجم مردادماه در هرسال، بیم آن می‌رفت که در آینده از خاطرات این بزرگان در بادل به‌جز یک عکس و یک سنگ نوشته چیزی دیگر باقی نماند. لذا با انگیزه ماندگار شدن یاد و خاطرات آن‌ها بر خود لازم دیدم که به تحقیق و تدوین این کتاب بپردازم.

در ابتدا دلیلی نبود در مورد شهدا، عاری از اطلاعات بود. بنابراین برای انجام تحقیق و کسب آگاهی و نیز با همکاری مسئول ایثارگران ارتش کرمانشاه سرهنگ حجت اله نیکبخت به ارشد نظامی آجا در غرب کشور امیر سرتیپ دوم فرهاد آریانفر مراجعه کردم که با استقبال و تشویق فراوان از جانب ایشان مواجه شدم. سپس با همراهی فرزندم آرمان جمالی که از پرسنل ارتش می‌باشد شروع به انجام پژوهش کردم و بر مبنای اسناد موجود در پرونده‌های پرسنلی و تاریخ شفاهی انجام پذیرفته و استفاده از دست‌نوشته‌ها و یادداشت‌های شهدا و خانواده‌ها در هر زمان شهدا و با انجام مراحل که در ادامه می‌آید کتاب حاضر تقدیم حضور دوستداران و مخاطبان عزیز گردید.

- مراجعه به بنیاد شهید و امور ایثارگران استان کرمانشاه و به دست آوردن شماره تماس خانواده‌ها، هماهنگی و تشکیل گروه در تلگرام.

- بررسی پرونده شهدای کرمانشاهی در واحد ایثارگران لشکر ۸۱ (مهدی عسگری، اسداله زمانی، محمدعلی جوینده مهر، طهماسب امه‌شرانی) با همکاری سرهنگ حجت‌اله نورالهی، سرهنگ قدرت‌اله ری خسروان مرزبان شیرزادی.

- مراجعه به پایگاه پدافند هوایی کرمانشاه با هماهنگی ایثارگران لشکر ۸۱ و همکاری سرهنگ ستاد کیومرث رستمی، سروان ایرج پالایی رئیس ایثارگران پدافند کرمانشاه، سروان بابک عیسی‌خانی رئیس دایره نیروی انسانی پدافند کرمانشاه.

- مراجعه به ایثارگران پایگاه نوژن همدان و ارائه نامه کتبی امیر آریانفر و کسب مجوز از حفاظت و اطلاعات با همکاری و پیگیری‌های مجدانه و دلسوزانه سروان سید حمید عباس‌پسوی. مسئول ایثارگران پدافند همدان.

- مراجعه به ستاد نیروی پدافند ارتش در تهران با هماهنگی امیر محمد زارع و همراهی مجدانه سروان مجتبی نیک‌رهی.

- مراجعه به سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس نیروی پدافند هوایی ارتش و همکاری امیر مهرداد مظاهری.

- مصاحبه با خانواده‌های نوزده شهید سایت رادار سوباشی.

- مصاحبه با هم‌دوره‌ها و هم‌زمان شهدای سایت رادار سوباشی

که در اینجا بر خود لازم می‌دانم از امیر فرهاد آریانفر که مشوق بنده در این باب بودند و پی گیری سرتیب دوم ستاد محمدرضا صادقی‌زاد، همراهی و همکاری امین احمدی کاکاوندی (شاغل در سایت رادار سوباشی و خواهرزاده شهید طهماسب جامه‌شورانی) تشکر نمایم و نیز تقدیر از پیگیری‌های دلسوزانه دوستان و هم‌دوره‌های شهدای سایت سوباشی که اغلب افسران کنترل شکاری و مسئولان وقت در سال ۱۳۶۷ بوده‌اند و با ذکر خاطرات و ارسال مطالب همکاری داشته‌اند، از جمله: ابوالقاسم فرامی، حسن جلیلیان، قربان کریمی منظور، حسن آزادمنش، رحیم جعفری، عباس حسینی گل، عزت اله زنگنه، مسعود ملکی، محمود سپهیار، حشمت بیازی، هوشنگ پورحیدری، غلامرضا حصارخانی، فرخ باقری مقدم، محمد شام‌بانی، سید جعفر حسینی، حسین خرم، امیر محمود دانا، یوسف عسگرزاده، علی گنجی، سیدعلی بنی‌اسدی، محمد اسماعیل رستمی، خسرو خطیب قوامی، عبدالله مریدیسی و... به‌ویژه از حضور و وجود خانواده‌های محترم شهدا که تلاش کردند تا علی‌رغم تمام دغدغه‌های بی‌حد و حصر زندگی یاد عزیزان شهیدشان در گذر زمان فراموش نشود و با ما همراه شدند. تقدیر و تشکر نمایم

و من الله التوفیق

عفت جامه‌شورانی

فهرست

۱۷	مقدمه
۲۰	معرفی پایگاه و اهمیت آن
۲۲	تأثیرات رادار سوباشی همدان
۲۷	اهم فعالیت‌های پدافند هوایی همدان در دوران دفاع مقدس
۳۹	اندام سوباشی رادار سوباشی از نگاه یادگاران
۷۱	گذری بر گام‌ن نام و یاد نوزده شهید عاشورایی
۷۳	شهید مهدی حسینی
۸۵	شهید رضا اقبال پور
۹۳	شهید رضا بهرامی رومن
۱۰۷	جوان‌ترین شهید سوباشی خسرو بنایی
۱۱۳	طهماسب جامه‌شورانی
۱۲۷	شهید رجبعلی جودکی
۱۳۵	شهید محمدعلی جوینده مهر
۱۴۱	شهید فرهاد دستنبو
۱۶۶	فرهاد دستنبو و یاران عاشورایی سوباشی
۱۷۳	شهید علی‌حسین زارعی
۱۸۵	شهید اسداله زمانی
۱۹۷	شهید علی‌نقی فخرالدین
۲۰۳	شهید اکبر کوهی ورامینی
۲۱۱	شهید حسن مسعودی خرم
۲۱۹	شهید نظامعلی ملکی

۲۳۵	شهید پرویز منصور علی
۲۳۹	شهید حسنعلی مهدوی برازنده
۲۴۷	شهید محمدرضا مؤمنی
۲۵۳	شهید پرویز نادری قورتولموش
۲۶۷	شهید حسن یوسفی صفت
۲۷۹	منابع

www.ketab.ir

الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَالُهُمْ * سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ
بَالَهُمْ * وَ يَدْخُلُهُمُ الْجَنَّةُ عَرَفَهَا لَهُمْ «س محمد، آیه ۴»

به نام پروردگاری که شایسته و سزاوار است. خدایی که بر محمل
قاب سربازان راست قامت وطن گوهر درخشان عشق به دین و میهن
اسلامی را با نای داد و در سینه ستبرشان قلبی را به ودیعه گذاشت که
طنین خرابان را با نای خوش آهنگ طبل اقتدار را تداعی می کند. کارکنان
ولایت مدار ایثارگر، فداکار، پدافند هوایی باصلابت و ازجان گذشتگی علی
رغم مصائب و سختی های محل مأموریت و ماهیت مأموریت در طول
هشت سال دفاع مقدس با پیمردی رشادت و ایستادگی کم نظیرشان و
با تقدیم خون و عصاره شرافتشان در من ادای دین خود به انقلاب و ملت
فهمیم ایران اسلامی نقشی بی بدیل و وصف ناپذیری از ایثار و شهادت را
در کنار سایر رزمندگان اسلام در حافظه تاریخ انداخته، دفاع مقدس ضبط
و ثبت کردند.

شرح ایثارگری، رشادت ها و جان فشانی های سلحشور مردانی که
باعزت و شرافت و سربلندی در راه حریت و آزادی و عقیده الهی خود،
آگاهانه و شجاعانه جان شیرین خود را همانند متاعی اندک در راه عشق
به آرمان های الهی و ولای نظام جمهوری اسلامی تقدیم کردند.

برسئل پدافند ارتش جمهوری اسلامی ایران با کمترین تجهیزات در دوران دفاع مقدس همگام با سایر نیروها، خالق حماسه‌هایی بس شگفتند، کارکنان پدافند از اولین روز جنگ تا سال‌ها بعد همواره حضوری مستمر و مؤثر داشته‌اند.

در روزهای پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ دشمن بار دیگر با نشان دادن بدعهدی خود به جهانیان، خیانت خویش را به اثبات رساند و با نادیده گرفتن تعهد بین‌المللی و برنامه‌ریزی از پیش تعیین شده علیه کشورمان، حمله‌ای را با اتکا به سرسپردگان خائن سازمان مجاهدین خلق آغاز کرد. حمله به جنوب و حوالی خرمشهر تلاش کرد از مرزهای غربی نیز وارد شود؛ در به تصویر خویش، ظرف ۴۸ ساعت خود را به پایتخت برساند؛ اما با اتکاد و پایداری مدافع میهن به‌ویژه پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران (کمین) به شکست و رسوایی تن داد.

این عملیات که سه‌روزه به اتمام رسید از روز دوم، نیروی هوایی ارتش با فرماندهی سرتیپ منصور ستاری نقش خود را در دفاع همه‌جانبه هوایی ایفا کرد و همراه با حرکت نیروی زمینی ارتش، بخشی در برابر حمله‌های دشمن ایستادگی نمود. شهید ستاری در ضمن خطاب شدن کثرت نیروها و ادوات جنگی دشمن برای هم‌زمان دلاورش چنین می نویسد «مردی که اسلحه به دست دارد مهم است نه اسلحه».

در روز سوم با پشتیبانی نیروی هوایی از جمله هوانیروز و حرکت نیروهای رزمنده، یگان‌های منافقین به کلی نابود شدند.

مقاوم‌ترین سایت راداری کشور در دوران دفاع مقدس، سایت رادار سوباشی همدان بود که با وجود چندین بار تهدید و حمله از سوی دشمن، همدان در رصد و کشف هواپیماهای مهاجم عملیاتی بوده است.

فهرمانان این سایت رادار با هوشیاری تمام و علم به شهادت توانستند با ایستادگی جانانه افتخاری جاودانه در تاریخ ارتش به نمایش بگذارند. سردری گرانمایه و به انتظار شهادت (به‌رغم این که تعدادی از آن‌ها در زمان سخت‌ترین در و داوطلبانه در محل عملیات حضور پیدا کرده بودند) و با توجه به ورود اکران خروج از سایت و اطلاع از عاقبت حضور با پایمردی تمام تا لحظه شهادت به انجام وظیفه پرداختند که به یقین افتخاری بزرگ است تا به حین دلاور مردانی بی‌ایم. لذا شایسته است با عملکردهایی فرهنگی همچون تألیف و روین کتاب، علاوه بر ذکر اهمیت و نقش بدافند به‌ویژه سایت رادار به‌اسی در زنده نگه داشتن نام و یاد نوزده تن شهید عاشورایی این سایت، کرسا و با تمام توان قدردان و یادآور افتخارات نظامی و شاخصه‌های اخلاقی این شهیدان باشیم.

سرتیپ دوم فرهاد آریانفر

فرماندهی و ارشد نظامی آجا در غرب کشور